

Bank Spółdzielczy w Żurawicy

**Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Żurawicy
według stanu na dzień 31.12.2020 roku**

Żurawica, lipiec 2021r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Informacje ogólne o Banku.....	4
3. Cele, strategię i zasady w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR 435) oraz kontroli wewnętrznej (art. 111 a PB).....	5
3.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (CRR art. 435.1.a), system raportowania i pomiaru ryzyka(CRR art. 435.1.c).....	5
3.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 1.b).....	17
3.3. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 1.d).....	18
3.4. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art.435.1.e).....	20
3.5. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art.435.1.f).....	20
3.6. Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art.435.2.).....	20
3.7. System kontroli wewnętrznej (art.111a Prawa bankowego).....	23
4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (CRR art.436).....	26
5. Fundusze własne (CRR art.437).....	26
6. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438).....	30
7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art.439).....	33
8. Bufory kapitałowe (CRR art. 440).....	33
9. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441).....	34
10. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442).....	34
10a. Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (CRR art.442.b).....	34
10b. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (CRR art.442 c).....	35
10c. Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 d).....	36
10d. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiću na klasy ekspozycji. (CRR art. 442 e).....	36
10e. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 f) - źródło [FIN005_1].....	37

10f. Struktura wg typu kontrahenta ekspozycji (zagrożonych) z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych, sald korekt wartości i rezerw, kwoty korekt wartości i rezerw ujęte w rachunku zysków i strat (CRR art. 442.g).....	37
10g. Uzgodnienie zmian korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości (CRR art. 442.i).....	39
11. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne (CRR art. 442.h).....	39
12. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443).....	39
13. Korzystanie z ECAI (CRR art. 444).....	39
14. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445).....	39
15. Ryzyko płynności (Rekomendacja P).....	39
16. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446).....	40
17. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447).....	41
18. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448).....	41
19. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449).....	44
20. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450) oraz Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe (art. 111a Prawa bankowego).....	44
21. Dźwignia finansowa (CRR art. 451).....	46
22. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452).....	47
23. Techniki ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453).....	47
24. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (CRR art. 454).....	48
25. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (CRR art. 455).....	49
26. Pozostałe informacje wynikające z art. 111a ustawy Prawo Bankowe.....	49
Załącznik nr 1.....	50
Załącznik nr 2.....	51
Raporty 1-4 w zakresie zarządzania ekspozycjami zagrożonymi (nicobslużiwnymi i restrukturyzowanymi).....	52-55

1. Wprowadzenie

- 1) Niniejszy dokument stanowi realizację Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR), innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, jak również Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Żurawicy, udostępnionej na stronie internetowej Banku.
- 2) Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu CRR dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Informacją” według stanu na dzień 31 grudnia 2020r.
- 3) Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

2. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Żurawicy z siedzibą w Żurawicy, ul. Bankowa 4, 37-710 Żurawica, zwany dalej „Bankiem”, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000078339. Bankowi nadano numer w systemie REGON 000507302.

W 2020 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:

Centrala w Żurawicy, ul. Bankowa 4, 37-710 Żurawica,

Oddział w Birczy, ul. Rynek 6/8, 37-740 Bircza,

Oddział w Laszkach, Laszki 37, 37-543 Laszki,

Oddział w Orłach, ul. Krakowska 3, 37-716 Orły,

Oddział w Stubnie, Stubno 69A, 37-723 Stubno,

Filia w Medyce, Medyka 10, 37-732 Medyka,

Punkty Kasowe:

Maćkowice 5, 37-713 Maćkowice,

ul. Rejtana 2, 37-700 Przemyśl

ul. 3-go Maja 16 37-701- Przemyśl

Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.

3. Cele, strategie i zasady w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR 435) oraz kontroli wewnętrznej (art. 111 a PB)

3.1. Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (CRR art. 435.1.a), system raportowania i pomiaru ryzyka (CRR art. 435.1.c)

Bank zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe oraz art. 435.1.lit.a-d Rozporządzenia CRR posiada system zarządzania na który składa się system zarządzania ryzykiem, system kontroli wewnętrznej oraz odpowiednia polityka wynagrodzeń. System zarządzania obejmuje procedurę anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Żurawicy” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna z założeniami długofalowymi określonymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Żurawicy” i podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku występowania znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki Bank może ponieść.

Cele definiujące apetyt na ryzyko mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym. Przestrzeganie akceptowalnego poziomu ryzyka (apetytu na ryzyko) podlega monitorowaniu oraz raportowaniu przez komórki organizacyjne Banku dokonujące pomiaru ryzyk występujących w Banku, zgodnie z przedmiotowymi regulacjami i „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Strategia określa:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Strategiach szczegółowych (Politykach długoterminowych), stanowiących załączniki do Strategii,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej i audytu.

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące czynności:

- a) gromadzenie informacji,
- b) identyfikacja i ocena ryzyka,
- c) limitowanie ryzyka,
- d) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- e) raportowanie,
- f) kontrola podejmowanego ryzyka.

W celu realizacji wyżej wymienionych procesów wykonywane są zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych w Banku, ma na celu uzyskanie w zmieniającym się otoczeniu prawnym i ekonomicznym:

- a) odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa,
- b) odpowiedniej rentowności działalności biznesowej.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- a) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- b) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- c) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- d) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- e) uwzględnienie efektów pomiaru ryzyka w metodach szacowania wymogów kapitałowych, z uwzględnieniem buforów kapitału (zabezpieczającego i antycyklicznego),
- f) agregacja procesów szacowania wymogów kapitałowych z procesami zarządzania ryzykiem w Banku,
- g) raportowanie wyników oceny ryzyka i adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- h) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

W celu zapewnienia skutecznego i ostrożnego zarządzania Bankiem Zarząd:

- a) opracowuje i wdraża odpowiednie środowisko zarządzania ryzykiem, obejmujące strukturę organizacyjną, narzędzia wspomagające zarządzanie ryzykiem, system informacji zarządczej, a także odpowiednie zarządzanie kadrami,
- b) kształtuje i dba o odpowiednią kulturę organizacyjną zorientowaną na efektywne zarządzanie ryzykiem,
- c) opracowuje i wdraża sformalizowany proces identyfikacji, pomiaru, limitowania, raportowania i kontroli podejmowanego ryzyka.

Zasady i mechanizmy tworzące system zarządzania ryzykiem są opracowywane i uchwalane przez Zarząd w formie polityk.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, w tym zatwierdza polityki i dokonuje oceny stopnia ich realizacji.

Cele i zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka:

Ryzyko kredytowe - jest to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Ryzyko koncentracji zaangażowań - zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku, z tytułu stosowanych technik

ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki (cele pośrednie):

- a) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- b) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych,
- c) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- d) działania organizacyjno-proceduralne.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- a) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- b) ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- c) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- d) przeprowadzanie testów warunków skrajnych dotyczących ryzyka kredytowego,
- e) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego,
- f) kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak do całego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego, Bank prowadzi poprzez:

- a) dywersyfikację oraz monitorowanie i raportowanie ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
- b) monitorowanie i raportowanie jakości portfela (badanie szkodowości kredytów w poszczególnych segmentach klientów, branżach, oddziałach Banku itp.),
- c) monitorowanie i raportowanie adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- d) monitorowanie ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- e) monitorowanie kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 ustawy Prawo bankowe,
- f) realizację przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych, polegających w szczególności na:
 - organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka, poprzez wdrożenie zasady, że ocenę ryzyka przeprowadza Zarząd lub jego pełnomocnicy z wykorzystaniem dokumentacji opracowanej przez pracownika kredytowego, w oparciu o zatwierdzone przez Zarząd regulacje,

- podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym na pierwszym poziomie zarządzania sprawuje Członek Zarządu ds. handlowych. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym na drugim poziomie zarządzania sprawuje Prezes Zarządu,
- prawidłowym przepływie informacji,
- odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
- organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu

g) nadzorze nad działalnością kredytową.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy Bank prowadzi poprzez:

- 1) Badanie wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczane przez klientów,
- 2) Wykorzystanie w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
- 3) Prawidłowe zabezpieczenie zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
- 4) Bieżący monitoring zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
- 5) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- 6) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- 7) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje oraz inne regulacje kredytowe, zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie oraz ekspozycji detalicznych, Bank realizuje zasady określone w Rekomendacji S oraz w Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest minimalizowanie poziomu ryzyka kredytowego portfela detalicznych ekspozycji i stworzenie bezpiecznej struktury tego portfela. Istotnym elementem tego ryzyka jest prawidłowo przeprowadzona ocena zdolności kredytowej klienta oraz wiarygodność pozostałych osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.

Ważnym elementem procesu ograniczania ryzyka kredytowego są prawne zabezpieczenia wierzytelności.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń. Za prawidłowość prowadzenia monitoringu odpowiedzialna jest jednostka organizacyjna Banku (zgodnie z systemem kompetencji decyzyjnych), w której portfelu znajduje się dana ekspozycja kredytowa oraz Stanowisko Wierzytelności Trudnych Centrali Banku o ile ekspozycja została przekazana do administracji tego Stanowiska.

Przyjęte zabezpieczenia ekspozycji kredytowych podlegają cyklicznemu monitoringowi, którego zadaniem jest wczesna identyfikacja sygnałów ostrzegawczych, umożliwiająca podjęcie skutecznych

działań ograniczających ryzyko kredytowe oraz gwarantujących uzyskanie planowanych przychodów z ekspozycji kredytowej.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego w cyklach miesięcznych - poziom i jakość portfela kredytowego, przestrzeganie limitów oraz kwartalnych - ocena poziomu ryzyka, na podstawie analiz sporządzonych przez Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz, które zawierają zestawienia liczbowe oraz ich interpretację. Wyniki pomiarów zestawiane są w celach porównawczych z m-cem poprzednim i analogicznym roku poprzedniego oraz końcem roku. Zarząd Banku może wyznaczyć również indywidualny zakres sporządzania analiz w miarę potrzeb pojawiających się w działalności Banku.

Analizy prezentowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, w ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIZ) terminach. Raporty miesięczne prezentowane są Zarządowi Banku, raporty kwartalne prezentowane są Zarządowi i Radzie Nadzorczej. Informacje zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego zawierają:

- a) informacje o przestrzeganiu norm ostrożnościowych określonych limitami, stopień wykorzystania obowiązujących limitów ryzyka,
- b) informacje dotyczące transakcji z udziałem osób wewnętrznych i podmiotów z nimi powiązanych,
- c) analizy portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- d) analizy portfela detalicznych ekspozycji kredytowych,
- e) informacje na temat jakości portfela kredytowego, ekspozycji przeterminowanych oraz z utratą ich wartości,
- f) informacje w zakresie poziomu dokonanych odpisów, rezerw na ekspozycje przeterminowane, zagrożone,
- g) efekty windykacji i restrukturyzacji,
- h) skalę stosowanych odstępstw,
- i) informacje na temat poziomu ryzyka grup klientów oraz poszczególnych produktów,
- j) wyniki przeprowadzonych testów warunków skrajnych.

Ryzyko operacyjne to ryzyko wynikające z możliwości wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, w tym również ryzyko prawne.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka,
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,

- 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- 7) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Bank dostosował system zarządzania ryzykiem operacyjnym do zaleceń wynikających z Rekomendacji M Komisji Nadzoru Finansowego stanowiącej zbiór zasad dobrych praktyk w zakresie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach oraz rekomendacji dotyczącej bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w internecie.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz redukowanie tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko.

Bank posiada system regularnego monitorowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wyników pozostałych narzędzi w tym zakresie (np. KRI, testy warunków skrajnych), umożliwiającą obserwację profilu ryzyka operacyjnego oraz zapewniającą regularne przekazywanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej stosownych raportów na temat ryzyka operacyjnego.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka operacyjnego zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Analizy prezentowane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku, w ustalonych w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIŻ) terminach. Raporty prezentowane są Zarządowi Banku i Radzie Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Raporty z zakresu ryzyka operacyjnego pozwalają Bankowi na:

- 1) ocenę profilu ryzyka operacyjnego,
- 2) monitorowanie z odpowiednią częstotliwością poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 3) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka operacyjnego,
- 4) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 5) podejmowanie odpowiednich działań w celu przeciwdziałania ryzyku.

Raporty dotyczące ryzyka operacyjnego zawierają:

- a) charakterystykę zdarzeń operacyjnych z wewnętrznej bazy zdarzeń operacyjnych wraz ze stratami z nimi związanymi oraz działaniami podjętymi w celu ograniczenia ryzyka operacyjnego,
- b) informacje dotyczące zdarzeń zewnętrznych,
- c) wykorzystanie założonych tolerancji na ryzyko operacyjne,
- d) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym stopień wykorzystania limitów KRI, wyniki testów warunków skrajnych,
- e) propozycje działań ograniczających ryzyko operacyjne w Banku.

Ryzyko operacyjne oraz adekwatność i skuteczność mechanizmów zarządzania tym ryzykiem podlegają ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej Banku.

W celu zapobiegania występowaniu ryzyka stosowane są następujące działania:

- a) kontrola wewnętrzna funkcjonalna,
- b) odpowiednie procedury dotyczące dokonywania operacji i limity w zakresie podejmowania decyzji, mające na celu ograniczenie strat mogących powstać z tytułu błędów popełnianych przez ludzi,
- c) limity ryzyka operacyjnego,
- d) automatyzacja wykonywania czynności stosowana w celu zapobiegania błędom ludzkim,
- e) szkolenia wewnętrzne dla pracowników mające na celu uświadomienie istnienia ryzyka i sposobów zapobiegania,
- f) przekazywanie bieżących informacji na temat istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, w celu zapobiegania rozprzestrzenianiu się ryzyka,
- g) monitorowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego, gromadzenie informacji dotyczących ryzyka i ich okresowa analiza,
- h) okresowe raportowanie na temat poziomu ryzyka i obszarów szczególnie narażonych na ryzyko.

Ryzyko płynności - jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki głównie w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego oraz Skarbu Państwa, zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:

- a) wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych norm płynności,
- b) śróddzienne zarządzanie płynnością,
- c) bieżące zarządzanie płynnością,
- d) zarządzanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- e) pomiar i analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów i ocena wskaźników wczesnego ostrzeżenia,
- f) reakcja na zagrożenia dla utrzymywania płynności, uruchomienie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
- g) kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- h) modyfikacja przyjętych założeń oraz metod,
- i) wyznaczanie wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR) w ujęciu dziennym.

Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- a) płynność śróddzienna – w ciągu dnia
- b) płynność natychmiastowa – w okresie 1 dnia,
- c) płynność bieżąca – w okresie 7 dni,
- d) płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- e) płynność średniookresowa – w okresie do 12 miesięcy,
- f) płynność długookresowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka utraty płynności:

- a) nadmierne niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów,
- b) ryzyko związane z brakiem środków po stronie aktywnej bilansu,
- c) ryzyko związane z koniecznością dokonania nagłych wypłat po stronie pasywnej bilansu,
- d) ryzyko związane ze zdolnością pozyskiwania przez Bank depozytów i finansowania zewnętrznego,
- e) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Pomiarem ryzyka, monitorowaniem płynności, kontrolą przestrzegania limitów oraz raportowaniem zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego, oraz odpowiednich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

W ramach pomiaru ryzyka Bank dokonuje:

- a) oceny źródeł finansowania działalności Banku,
- b) zaangażowanie środków oraz poziom aktywów płynnych,
- c) analizy koncentracji pasywów (depozyty duże),
- d) oceny stabilności bazy depozytowej i wyznaczania wielkości osadu bazy depozytowej,
- e) oceny poziomu zobowiązań pozabilansowych,
- f) analizy kształtowania nadzorczych miar płynności,

- g) analizy luki płynności,
- h) analizy wykorzystania obowiązujących limitów,
- i) analizy testów warunków skrajnych,
- j) analizy scenariuszy postępowania awaryjnego,
- k) prognozy płynności Banku.

Informacje na temat ryzyka płynności przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko stopy procentowej - obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, identyfikowane z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest identyfikacja poszczególnych rodzajów tego ryzyka, w celu ograniczenia negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczenia ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- a) ryzyko niedopasowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,
- c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:

- pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) – np. kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu lub zmiany charakteru oprocentowania (stałe/zmienne), różnego typu instrumenty dłużne zawierające opcje typu call lub put, dające możliwość wcześniejszego wykupu instrumentu,
- domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta), np. różnego typu depozyty bez oznaczonego terminu wymagalności, pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie, w tym bez żadnych kar.

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest badana metodą luki w oparciu o:

- 1) raport luki przeszacowania, pokazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) sald bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania;
- 2) raport luki ryzyka bazowego, obrazujący w poszczególnych terminach przeszacowania poziom niedopasowania (luki) wrażliwych pozycji bilansowych i pozabilansowych, w podziale na stawki bazowe, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie należności / zobowiązań Banku;
- 3) raport luki ryzyka opcji klienta, obrazujący wpływ na miary ryzyka oparte na dochodach oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych splat kredytów, zrywalności depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności oraz modelowania behawioralnego w przypadku, gdy poziom tego ryzyka stopy procentowej jest istotny;
- 4) analizę stopnia wrażliwości oprocentowania pozycji wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych, co do wysokości nominalnego oprocentowania, istnienia różnych od 1 mnożników stawek bazowych, jak i klauzul minimalnego oprocentowania poszczególnych produktów;
- 5) symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną kapitału przy aktualnej strukturze pozycji wrażliwych, w tym scenariusze szokowe, testy warunków skrajnych i nadzorcze testy wartości odstających.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku jest wspierane przez Bank Zrzeszający.

Występujące w Banku ryzyko stopy procentowej wynika ze standardowych produktów bilansowych. Bank prowadzi typową działalność banku uniwersalnego o umiarkowanym rozmiarze działalności, nie przeprowadza transakcji pochodnych obciążonych ryzykiem stopy procentowej oraz nie oferuje klientom złożonych produktów bilansowych.

Informacje na temat ryzyka płynności przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału.

Ryzyko biznesowe - jest to ryzyko wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych (otoczenia) oraz ich wpływu na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości.

Ryzyko biznesowe może się przejawiać w głównej mierze w obszarze: wyniku finansowego, strategicznym i otoczenia, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

Ryzyko wyniku finansowego – ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie wynikającym z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą planów finansowych.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku poprzez właściwy proces planowania i zarządzania wynikiem finansowym, uwzględniający wpływ warunków makroekonomicznych.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,
7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych.

Identyfikacja ryzyka biznesowego jest dokonywana w cyklach rocznych w okresie sporządzania rocznego planu ekonomiczno-finansowego.

Pomiar i monitorowanie ryzyka biznesowego jest realizowane w ramach oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku, która obejmuje następujące elementy:

- 1) analizę poziomu i struktury podstawowych pozycji aktywów i pasywów Banku,
- 2) ocenę działalności depozytowej,
- 3) ocenę działalności kredytowej,
- 4) poziom instrumentów finansowych,
- 5) analizę rachunku zysków i strat,
- 6) poziom wyniku finansowego Banku,
- 7) podstawowe wskaźniki obrazujące działalność Banku.

Informacje na temat ryzyka biznesowego (realizacji planu finansowego) przedkładane są przez Zespół zarządzania ryzykami i analiz na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), jest to ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Proces zarządzania ryzykiem kapitałowym obejmuje: identyfikację, pomiar i szacowanie ryzyka, monitorowanie ryzyka, zabezpieczanie ryzyka. W ramach procesu zarządzania ryzykiem kapitałowym realizowany jest proces szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Proces szacowania wysokości kapitału niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka (kapitał wewnętrzny) odbywa się w następujących etapach:

- 1) określenie całkowitego wymogu kapitałowego na pokrycie minimalnych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – w okresach sprawozdawczych,
- 2) szacowanie wymogów wewnętrznych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne nie w pełni ujętych w minimalnych wymogach kapitałowych oraz wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – w okresach sprawozdawczych,
- 3) określenie ryzyk istotnych występujących w Banku w ramach zarządczego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych – co najmniej raz w roku.

Alokacja kapitału na wszystkie istotne rodzaje ryzyka ma na celu zapewnienie właściwego procesu zarządzania ryzykiem oraz wskazanie akceptowalnego poziomu ryzyka wyrażonego w postaci limitów na poszczególne jego rodzaje.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem z zakresu adekwatności kapitałowej zajmuje się Zespół zarządzania ryzykami i analiz.

Raport z analizy adekwatności kapitałowej obejmuje następujące elementy:

- 1) wielkość kapitału wewnętrznego Banku,
- 2) poziom funduszy własnych,
- 3) wielkość współczynników kapitałowych,
- 4) poziom wykorzystania limitów wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Informacje na temat ryzyka kapitałowego przedkładane są w okresach kwartalnych na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej.

Miarą dostosowania wielkości funduszy własnych do skali i poziomu ryzyka prowadzonej działalności są współczynniki kapitałowe.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali i profilu ryzyka prowadzonej działalności.

3.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 1.b)

Podstawowe zadania w procesie zarządzania ryzykiem określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka”.

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony przed ryzykiem:

1) pierwsza linia obrony (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie), którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,

2) druga linia obrony (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), którą stanowi działanie: funkcje kontroli (ryzyka) - mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku. Obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, w tym komórki ds. braku zgodności,

3) trzecia linia obrony - stanowi kontrola wewnętrzna.

Niezależność linii obrony polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem polegających na stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka i ich monitorowaniu, a także realizacji procesu zarządzania ryzykiem, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,

2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, w tym w zakresie ryzyka i ich monitorowaniu jest niezależne od pierwszej i drugiej linii obrony.

Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem przedstawiają się następująco:

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narazony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Komitet Audytu odpowiada za monitorowanie:

a) procesu sprawozdawczości finansowej, na podstawie wyników badania sprawozdań finansowych,

b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,

c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;

Komitet Kredytowy uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Skład i szczegółowe zadania Komitetu określa Regulamin działania Komitetu Kredytowego.

Zespół sprawozdawczości, zarządzania ryzykami i analiz monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Stanowisko ds. zgodności – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Bank z uwagi na skalę działania nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.

3.3. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art. 435 I.d)

Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka:

- 1) W Banku obowiązują wewnętrzne limity dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka, które uznaje się za istotne i mierzalne.
- 2) Ustalanie, przestrzeganie i monitoring wewnętrznych limitów ma na celu ograniczanie ekspozycji na ryzyko, a także wzrostu ryzyka.
- 3) Szczegółowe zasady ustalania i aktualizacji wewnętrznych limitów oraz ich wysokość akceptuje Zarząd.
- 4) Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka banku.

5) W Banku wprowadzona została „Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności” mająca na celu zapewnienie bankowi zwrotu przysługującej mu w stosunku do klienta wierzytelności, w razie gdyby nie dokonał on spłaty tej wierzytelności w terminie ustalonym w umowie.

W celu ograniczania **ryzyka kredytowego** Bank wprowadził następujące limity:

wskaźniki podlegające limitowaniu ostrożnościowemu:

- a) limity koncentracji wierzytelności określone jako procent uznanego łącznego kapitału,
- b) limity strukturalne,
- c) wskaźniki koncentracji branżowej,
- d) wskaźniki zabezpieczeń.

Wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka, zatwierdzonego w ramach założeń do planu ekonomiczno-finansowego. Wysokość limitów koncentracji jest weryfikowana co najmniej raz w roku w trakcie przeglądu zarządczego procedur w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym.

Limity określające jednostkowe zaangażowanie danego klienta są monitorowane w momencie udzielania kredytu oraz podczas monitoringu sytuacji klienta po udzieleniu kredytu przez pracownika kredytowego prowadzącego dokumentację danego klienta.

Każdy przypadek lub możliwość przekroczenia limitów jednostkowych jest sygnalizowany osobie kierującej komórką udzielającą kredyty, a następnie Prezesowi Zarządu nadzorującemu ryzyko kredytowe.

W celu zabezpieczenia swoich należności Bank stosuje zabezpieczenie dla udzielonego kredytu. Wartość i rodzaj zabezpieczenia zależy od typu transakcji i oceny jej ryzyka kredytowego.

W celu ograniczania **ryzyka płynności** Bank wprowadził następujące limity:

- a) urealnione skumulowane wskaźniki płynności,
- b) wskaźniki zabezpieczenia płynności,
- c) wskaźniki stabilności bazy depozytowej,
- d) wskaźniki finansowania aktywów,
- e) wskaźniki finansowania kredytów długoterminowych,
- f) współczynniki miar nadzorczych.

W celu ograniczenia **ryzyka stopy procentowej** Bank wprowadził następujące limity:

- a) limit względnego współczynnika luki,
- b) limit względnego współczynnika luki powyżej 12 miesięcy,
- c) limity zmian w dochodzie odsetkowym z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej,
- d) rozpiętość odsetkowa.

W zakresie **ryzyka operacyjnego**, w celu zminimalizowania skutków wystąpienia sytuacji kryzysowych Bank wdraża narzędzia redukcji ryzyka, które można podzielić na:

organizacyjne, programowe i techniczne.

W celu limitowania stopnia zagrożenia Banku ryzykiem operacyjnym, wyznacza się wartości progowe dla kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

W zakresie **adekwatności kapitałowej** Bank wprowadził limity alokacji kapitału wewnętrznego.

3.4. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art.435.1.e)

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku wymagane przez art. 453 ust.1 lit. e zawarte jest w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

3.5. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art.435.1.f)

Informacja na temat ryzyka, zgodna z art. 435 ust 1. lit f, w której omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności, zawierająca kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyka zawarta jest w Załączniku nr 2 do niniejszej Informacji.

3.6. Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art.435.2.)

- 1) Członkowie Zarządu Banku nie zajmują stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów. Członkowie Rady Nadzorczej Banku nie pełnią stanowisk dyrektorskich poza Bankiem, natomiast Przewodniczący Rady Nadzorczej pełni funkcję Prezesa Zarządu w innym podmiocie.
- 2) Zasady rekrutacji dotyczące wyboru członków Zarządu Banku zawarte są w obowiązującym w Banku Statucie, Regulaminie działania Rady Nadzorczej oraz Regulaminie działania Zarządu. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza, Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego, natomiast pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza przy czym powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Rekrutację na stanowiska członków Zarządu w Banku w pierwszej kolejności prowadzi się wśród pracowników Banku, a dopiero w przypadku braku możliwości przesunąć w ramach struktury poszukuje się pracowników w zewnętrznych instytucjach bankowych, finansowych itp. Kandydaci na członków Zarządu powinni spełniać kryterium rękojmi należytego wykonywania obowiązków oraz kwalifikacji.

Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedności, uwzględniającej ocenę kwalifikacji, doświadczenia i rękojmi zgodnie z przyjętą w dniu 29.05.2019r. „*Polityką zapewnienia odpowiedności i różnorodności w składzie Zarządu Banku oraz zapewnienia odpowiedności osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka*” uwzględniającą wytyczne w sprawie oceny odpowiedności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12 z dnia 21/03/2018). Rada Nadzorcza dokonyuje oceny odpowiedności poszczególnych kandydatów na członków Zarządu Banku oraz jego członków w trakcie kadencji uwzględniając:

- a) reputację, uczciwość i etyczność;

- b) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków oraz rękojmi należytego wykonywania tych obowiązków;
- c) liczbę funkcji pełnionych jednocześnie przez członka pod kątem czasu koniecznego na wykonywanie obowiązków w Banku;
- d) możliwość wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętność zachowania niezależności osądu;

Oceny osób powoływanych na stanowiska członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o oświadczenie i dokumenty dostarczone przez kandydata.

Kolegialna ocena odpowiedzialności obejmuje ocenę możliwości podejmowania przez Zarząd jako organ Banku decyzji w istotnych obszarach działania Banku z uwzględnieniem ryzyk towarzyszących tej działalności, w tym podejmowanie decyzji dotyczących modelu biznesowego, gotowości do podejmowania ryzyka, strategii oraz rynków, na których funkcjonuje Bank. Ocenie podlega:

- a) łączny poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia posiadanych przez poszczególnych członków Zarządu Banku w odniesieniu do całej działalności Banku, umożliwiające przedstawianie swoich poglądów, wpływające na proces podejmowania decyzji, zrozumienie działań podejmowanych przez Bank oraz głównych ryzyk w jego działalności;
- b) poziom znajomości przez Zarząd Banku jako całość tych dziedzin funkcjonowania Banku, za które członkowie są odpowiedzialni zbiorowo;
- c) umiejętność kierowania Bankiem;
- d) ostrożność i stabilność zarządzania Bankiem;
- e) reputacja Banku, jako pochodna działań członków Zarządu Banku;

- 3) W zakresie strategii różnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu Banku mają zastosowanie Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego i przyjęte przez Zarząd Banku, Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli. Dobór Członków Zarządu Banku dokonywany jest tak, aby zagwarantowany został odpowiedni udział osób, wykazujących się doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem. Indywidualne kompetencje poszczególnych kandydatów/członków Zarządu Banku dopełniają się, umożliwiając zapewnienie odpowiedniego poziomu przygotowania merytorycznego do kolegialnego zarządzania Bankiem.

Rada Nadzorcza, podejmując decyzję w ramach rekrutacji osób do składu Zarządu Banku, bierze pod uwagę różnicowanie ze względu na wykształcenie, doświadczenie zawodowe, wiek osób oraz różnicowanie ze względu na płeć, przy czym decyzja w zakresie rekrutacji poszczególnych członków Zarządu Banku nie może być podjęta wyłącznie w celu zwiększenia stopnia różnicowania, ze szkodą dla funkcjonowania i odpowiedzialności tego organu jako całości lub kosztem odpowiedzialności pojedynczych członków organu Banku. Celem zarządzania różnorodnością w Zarządzie Banku jest zapewnienie wysokiej jakości realizacji zadań, poprzez zapewnienie w jego składzie kadry o odpowiednich kwalifikacjach, potencjale rozwojowym, zmotywowanej i gotowej do pracy w atmosferze szacunku, zaufania i współpracy, stosując w pierwszej kolejności obiektywne kryteria merytoryczne i uwzględniając korzyści wynikające z różnorodności.

Zebrania Grup Członkowskich dokonują wyboru Przedstawicieli, mając w ten sposób pośredni wpływ na wybór kandydatów na członków Rady Nadzorczej, zgodnie z „Regulaminem Zebrania Grupy Członkowskiej”. Wyboru członków Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli

zgodnie z *Regulaminem wyborów członków Rady Nadzorczej. Oceny kwalifikacji kandydatów na członków Rady Nadzorczej i członków Rady Nadzorczej w czasie sprawowania funkcji członka Rady Nadzorczej oraz oceny funkcjonowania Rady Nadzorczej jako organu nadzoru* dokonuje Zebranie Przedstawicieli. Zasady oceny zostały określone w „*Polityce oceny odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej*” uwzględniającej wytyczne w sprawie oceny odpowiedzialności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje (EBA/GL/2017/12 z dnia 21/03/2018). W toku indywidualnej oceny odpowiedzialności kandydata/członka Rady Nadzorczej, ocenie podlega:

- 1) poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kompetencje) odpowiednich do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej;
- 2) rękojmia należytego wykonywania obowiązków, w szczególności spełnianie kryteriów dotyczących:
 - a) karalności;
 - b) reputacji (obejmującej inne stosowane sankcje i środki oraz dobrą opinię);
 - c) sytuacji finansowej osoby podlegającej ocenie (wpływającą na jej podatność na ewentualne naciski lub zwiększającą skłonność do akceptacji nadmiernego ryzyka);
 - d) niezależności osądu, w tym ocena cech behawioralnych i ocena faktycznych i potencjalnych konfliktów interesów;
 - e) zdolności do poświęcania wystarczającej ilości czasu na wykonywanie swoich obowiązków w Banku;
 - f) braku łączenia nadmiernej ilości stanowisk lub funkcji poza Bankiem.
- 3) Polityka określa również zasady oceny odpowiedzialności zbiorowej Rady Nadzorczej jako organu kolegiального, w szczególności zasady weryfikacji czy Rada Nadzorcza posiada łączny poziom kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia), tzn. czy jako całość dysponuje znajomością tych dziedzin, za które członkowie Rady Nadzorczej są zbiorowo odpowiedzialni, oraz umiejętności pozwalające na skuteczne nadzorowanie działalności Banku, w tym decyzji podejmowanych przez Radę Nadzorczą.

Zbiorowej ocenie odpowiedzialności Rady Nadzorczej jako organu Banku podlega łączny poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia (kwalifikacji) posiadanych przez poszczególnych członków tego organu Banku w odniesieniu do całej działalności Banku, umożliwiającą przedstawianie swoich poglądów, konstruktywne kwestionowanie podejmowanych decyzji, a także zrozumienie działań podejmowanych przez Bank oraz głównych ryzyk w jego działalności.
- 4) Bank nie spełnia żadnej z przesłanek wymienionych w art. 4 ust. 1 pkt 35 ppkt a) ustawy Prawo bankowe dotyczących banku istotnego, jak również nie został w myśl art. 4 ust. 1 pkt 35 ppkt b) uznany za bank istotny systemowo przez Komisję Nadzoru Finansowego, dlatego też stosownie do art. 9 cb. ustawy Prawo bankowe nie jest zobowiązany do utworzenia komitetu ds. ryzyka. Ze względu na to, w Banku nie funkcjonuje komitet ds. ryzyka, a zarządzanie ryzykiem jest nadzorowane przez Radę Nadzorczą Banku, wspomaganą przez powołany na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, spośród jej członków – Komitet Audytu. Zadaniem Komitetu Audytu jest wspieranie działań Rady Nadzorczej poprzez prezentację Radzie swoich ocen lub rekomendacji, pozwalających na podejmowanie decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.
- 5) Systemem informacji zarządczej objęte są wszystkie obszary działalności Banku. Zakres informacji dotyczącej ryzyka w Banku kierowanych do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku

jest sformalizowany w procedurze wewnętrznej „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej” (SIZ), która określa zasady raportowania, obieg informacji zarządczej, zasady opracowywania raportów i sposób ich przekazywania odbiorcom, którymi są: Zarząd, Komitet Audytu i Rada Nadzorcza. Umożliwia to identyfikowanie, mierzenie, monitorowanie i kontrolowanie wszystkich rodzajów ryzyka w Banku. Zakres i częstotliwość raportowania są dostosowane do rozmiarów prowadzonej działalności i do skali narażenia na ryzyko. Wszystkie raporty z zakresu ryzyka prezentowane są na posiedzeniach Zarządu Banku. Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczne informacje na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka, w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wyniki kontroli zewnętrznych i wewnętrznych,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Na podstawie tych informacji, w ramach sprawowanego nadzoru, Rada Nadzorcza uwzględniając stanowisko Komitetu Audytu, dokonuje oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem. Częstotliwość przekazywania raportów jest zróżnicowana w zależności od przepisów zewnętrznych, rekomendacji nadzorczych oraz bieżących potrzeb Banku.

3.7. System kontroli wewnętrznej (art.111a Prawa bankowego)

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, stanowiący część systemu zarządzania, o którym mowa w art. 9 ustawy Prawo bankowe. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i profilu ryzyka oraz do skali działalności Banku.

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku.

Odpowiedzialność za zorganizowanie i prawidłowe działanie systemu kontroli wewnętrznej ponosi Zarząd Banku. Poszczególni członkowie Zarządu Banku odpowiadają za funkcjonowanie kontroli wewnętrznej w podległych pionach działalności Banku.

Celami funkcjonującego w Banku systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku;
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
- 3) przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem;
- 4) zgodność działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej wyodrębnia się:

- 1) funkcję kontroli, mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji, tj. stosowanie mechanizmów kontrolnych, niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, raportowanie w ramach funkcji kontroli;

2) komórkę do spraw zgodności, która ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;

3) audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego. Audyt wewnętrzny wykonywany jest przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne;
- 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych;
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach (liniach obrony):

- 1) Poziom I (pierwsza linia obrony) to zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) Poziom II to zarządzanie ryzykiem realizowana przez pracowników na specjalnie do tego powołanych niezależnych stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależne od zarządzania ryzykiem na Poziomie I oraz działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) Poziom III to funkcja audytu wewnętrznego realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Funkcja kontroli realizowana jest na I i II Poziomie zarządzania.

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do ogólnego profilu ryzyka, tj. obejmuje w szczególności obszary obciążone wysokim ryzykiem.

Przez obszary obciążone wysokim ryzykiem należy rozumieć te obszary działania jednostek lub komórek organizacyjnych, gdzie istnieje potencjalne niebezpieczeństwo wystąpienia nieprawidłowości, które mogą wywoływać niepożądane skutki finansowe lub negatywne zjawiska godzące w bezpieczeństwo i reputację funkcjonowania Banku.

W szczególności do obszarów obciążonych ryzykiem w banku zalicza się działalność kredytową, obsługę klienta, rozliczenia, działalność kasowo-skarbcową, zarządzanie bankiem.

Do ww. obszarów należy zaliczyć również bezpieczeństwo fizyczne i informatyczne oraz dbałość o wizerunek i dobre imię Banku.

Obszary działalności danej komórki organizacyjnej Banku, gdzie stwierdzono w trakcie przeprowadzania kontroli, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych szczególnie dużo błędów i nieprawidłowości zalicza się także do obszarów obciążonych wyższym ryzykiem.

Realizacja celów systemu kontroli wewnętrznej dokonywana jest poprzez:

- 1) monitorowanie i ocenę zgodności działania z politykami, procedurami wewnętrznymi, obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami ostrożnościowymi,
- 2) ocenę prawidłowości realizacji celów określonych przez kierownictwo w strategii Banku oraz planie finansowym, innych planach, w tym ocena właściwego wykorzystania zasobów Banku,
- 3) ciągłą kontrolę poprawności realizacji wszelkich procesów, czynności mających na celu ujawnianie wszelkich braków i nieprawidłowości, przyczyniając się do zapewnienia ich zgodności z procedurami i przyjętymi mechanizmami kontroli.

- 4) identyfikację i ocenę poziomu ryzyka występującego w prowadzonej działalności, w tym związanego z każdą operacją produktem, usługą oraz wynikającego ze struktury organizacyjnej,
- 5) weryfikację wiarygodności, rzetelności i kompletności informacji finansowych i zarządczych,
- 6) doskonalenie metod zarządzania, ze szczególnym uwzględnieniem budowania odpowiedniej struktury organizacyjnej, w tym rozdzielanie sprzecznych ze sobą funkcji i obowiązków, oraz zapobieganie powiązaniom o charakterze personalnym pomiędzy pracownikami pozostającymi w relacjach bezpośredniej podległości, budowę właściwego systemu komunikacji wewnętrznej,
- 7) gromadzenie informacji o przepisach prawa, zasadach, regulacjach i normach, które bank musi przestrzegać, wraz z szacunkową oceną możliwego wpływu istotnych zmian w tym zakresie, na działalność banku.

Zarząd Banku dokonuje rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, uwzględniającej podsumowanie m.in.:

- 1) organizacji systemu, funkcjonowania jego elementów, obszarów objętych czynnościami kontrolnymi i kontrolą wewnętrzną,
- 2) rodzajów przeprowadzonych kontroli i ich wyników, możliwości identyfikowania i minimalizowania zagrożeń, poziomu ocenianych ryzyk związanych z prowadzeniem działalności, sposobu zarządzania ryzykami,
- 3) realizacji poszczególnych etapów procesu kontrolnego tj. planowania, realizowania i dokumentowania badań kontrolnych, zakresu i poziomu ich zgodności z zasadami wynikającymi z systemu kontroli wewnętrznej, możliwości zapewnienia ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej oraz ustalenia w jakim zakresie zgodność z zasadami służy wyznaczonym celom.

Nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej należy do Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki kontroli wewnętrznej, komórki do spraw zgodności, komórki audytu wewnętrznego, Zarządu oraz Komitetu Audytu. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz stanowiska do spraw zgodności.

Komitet Audytu opiniuje system kontroli wewnętrznej na potrzeby dokonywania przez Radę Nadzorczą corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Celem zarządzania ryzykiem **braku zgodności** jest w szczególności:

- 1) Zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi.
- 2) Wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych.
- 3) Zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku.
- 4) Minimalizowanie negatywnych skutków nie przestrzegania regulacji zewnętrznych, wewnętrznych raz przyjętych standardów postępowania.
- 5) Dostosowanie narzędzi informatycznych do zmieniających się przepisów zewnętrznych i wewnętrznych.
- 6) Wprowadzenie zasad zarządzania ładem korporacyjnym w oparciu o regulację Komisji Nadzoru Finansowego oraz wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności w ramach linii obrony:

- 1) Pierwsza linia, działanie komórek i jednostek organizacyjnych:
 - bieżące zapewnienie zgodności w toku operacji poprzez odpowiednie stosowanie mechanizmów kontrolnych w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych,
 - realizację zadań w procesie zarządzania ryzykiem,
 - niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych – w ramach monitorowania poziomego,
- 2) Druga linia, działanie komórki ds. zgodności w zakresie:
 - stosowania mechanizmów kontrolnych dotyczących komórki ds. zgodności,
 - niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach monitorowania poziomego i pionowego,
 - realizacji procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności – identyfikacji, pomiaru lub szacowania, monitorowania oraz raportowania na temat ryzyka,
- 3) Trzecia linia, audyt wewnętrzny.

Niezależna ocena adekwatności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności poprzez działanie audytu wewnętrznego realizowanego na mocy zapisów Ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych oraz umowy SSOZ BPS, przeniesionego do struktur Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Zadaniem audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku.

W związku z zawartą przez Bank Umową Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Banku nie tworzy się komórki audytu wewnętrznego. W ramach dokonywania audytu wewnętrznego, kontrolowana jest działalność Banku jako całości, z częstotliwością zależną od zidentyfikowanych przez System Ochrony Zrzeszenia BPS obszarów ryzyka występującego w Banku i poziomu istotności ryzyka.

4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (CRR art.436)

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

5. Fundusze własne (CRR art.437)

Fundusze własne dla potrzeb wyliczenia adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz zgodnie z wymogami zawartymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji funduszy własnych Banku według stanu na dzień 31.12.2020 roku.

Tabela nr 1. Struktura funduszy własnych

LP	Wyszczególnienie	Wyszczególnienie	31.12.2020 (dane w tys. zł)	Struktura
I.	Kapitał Tier I		15 985	99,32%
II.	Kapitał podstawowy Tier I		15 985	99,32%
	Kapitał podstawowy Tier I			
1.		Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	625	
2.		Zyski zatrzymane	0	
3.		Inne całkowite dochody	166	
4.		Kapitał zasobowy i rezerwowy	14 866	
5.		Fundusz ogólnego ryzyka	400	
	korekty regulacyjne			
1.		Wartości niematerialne i prawne	-72	
2.		Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	0	
III.	Kapitał dodatkowy Tier I		0	
IV.	Kapitał Tier II		110	0,68%
1.		Rezerwa na ryzyko ogólne w części dotyczącej ryzyka kredytowego	110	
V.	Fundusze własne		16 095	100%

Tabela nr 2. Informacja na temat funduszy własnych

LP	Pozycja	Kwota
Kapitał podstawowy Tier I: Instrumenty i kapitały rezerwowe		
1.	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	625
2.	Zyski zatrzymane	0
3.	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	15 032

3a.	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	400
4.	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane z nią emisje przeznaczona do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	0
5.	Udziały mniejszości (kwota dopuszczona w skonsolidowanym kapitale podstawowym Tier I)	0
5a.	Niezależnie zwenifikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwości do przewidzenia obciążeń lub dywidend	0
6.	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	16 057
Kapitał podstawowy Tier I : korekty regulacyjne		
7.	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0
8.	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	
9.	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-72
10.	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją kryzysowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zamykanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0
11.	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetycznie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
12.	Posiadane przez instytucję bezpośrednio, pośrednio i syntetycznie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0
13.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0
14.	Kwota przekraczająca próg 17,66% (kwota ujemna)	0
15.	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednio i pośrednio instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
16.	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0
17.	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0

18.	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0
19.	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0
28.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-72
29.	Kapitał podstawowy Tier I	15 985
44.	Kapitał dodatkowy Tier I	0
45.	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	15 985
Kapitał Tier II: Instrumenty i rezerwy		
46.	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0
47.	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0
50.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	110
51.	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	110
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne		
57.	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0
58.	Kapitał Tier II	110
59.	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	16 095
60.	Aktywa ważone ryzykiem razem	43 692
Współczynniki i bufor kapitałowe		
61.	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,59%
62.	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,59%
63.	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	36,84%
64.	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	7%

	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%
	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0
	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0
	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0
66.	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	28,59%
72.	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
73.	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10 % oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0
75.	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	0
76.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0
	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	
80.	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0
81.	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0
82.	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0

6. Wymogi kapitałowe (CRR art. 438)

Bank dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie jest narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

Bank stosuje proces monitorowania i oceny adekwatności kapitału wewnętrznego – proces ICAAP, który został przyjęty przez Zarząd Banku i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. W ramach procesu

oceny adekwatności kapitałowej, Bank dokonuje oceny czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, poprzez dokonywanie na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.

Proces szacowania wysokości kapitału niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka (kapitał wewnętrzny) odbywa się w następujących etapach:

- 1) Identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku,
- 2) Określenie istotnych rodzajów ryzyka (*badanie ich istotności*),
- 3) Pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka,
- 4) Określenie kapitału regulacyjnego,
- 5) Ocena w procesie ICAAP istotności ryzyk bankowych nie ujętych w kapitale regulacyjnym oraz pozostałych ryzyk, na które narażony jest Bank,
- 6) Oszacowanie poziomu kapitału wewnętrznego,
- 7) Monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.

Minimalne wymogi kapitałowe

Przy wyliczaniu minimalnych wymogów kapitałowych Bank stosuje następujące metody:

- 1) ryzyko kredytowe - metoda standardowa,
- 2) ryzyko operacyjne - metoda podstawowego wskaźnika bazowego,
- 3) Koncentracji zaangażowania w akcje i udziały w podmiotach spoza sektora finansowego.

Dodatkowe wymogi kapitałowe

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu Bank wyznacza jako procent funduszy własnych Banku;
- 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Punktem wyjścia przy pomiarze kapitału wewnętrznego jest regulacyjny wymóg kapitałowy. Po określeniu wymogu kapitałowego, zgodnie z zapisami Rozporządzenia, Bank szacuje czy wymóg ten jest w pełni adekwatny do poziomu ponoszonego ryzyka. Następnie dokonywany jest pomiar kapitału wewnętrznego dla ryzyk uznanych za istotne, lecz nieuwzględnionych w minimalnym wymogu kapitałowym jako dodatkowy wewnętrzny wymóg kapitałowy. Do tych ryzyk Bank zalicza ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko

wyniku finansowego. Kapitał wewnętrzny wyliczany jest jako suma minimalnego wymogu kapitałowego oraz szacowanego przez Bank dodatkowego wewnętrznego wymogu kapitałowego.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Szczegółowy opis metod stosowanych w procesie wyznaczania wymogów kapitałowych przez Bank zawarty jest w „Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”.

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami części trzeciej tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia – 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 zawiera Tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0,0
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	182
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	20
4.	Ekspozycje wobec instytucji (banki)	15
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw MŚP	51
6.	Ekspozycje detaliczne	643
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1.549
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	81
9.	Ekspozycje kapitałowe	96
10.	Ekspozycje pozostałe	141
RAZEM		2.778

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1.	ryzyko kredytowe	2.778
2.	przekroczenie limitu dużych ekspozycji	-
3.	przekroczenie progu koncentracji zaangażowań w podmioty spoza sektora finansowego	-

4.	ryzyko operacyjne	717
	RAZEM	3.748

Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota
• ryzyko płynności	-
• ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	524,20
• ryzyko koncentracji zaangażowań	-
• ryzyko kapitałowe	-
• ryzyko biznesowe	-
RAZEM	524,20

W Banku nie wystąpiły wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b) i c).

Łączna wartość kapitału regulacyjnego wyniosła 3.495 tys. zł

Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 43 960 tys. zł.

7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta (CRR art. 439)

Metody stosowane do przypisania kapitału wewnętrznego i limitów kredytowych do ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

Strategia ustanawiania zabezpieczenia i ustalania rezerw kredytowych

Zasady dotyczące ekspozycji na ryzyko niekorzystnej korelacji

Wpływ wartości zabezpieczenia, jakie musiałby Bank zapewnić przy obniżeniu jego oceny wiarygodności kredytowej

Wartość godziwa brutto umów

Miary ustalania wartości ekspozycji zgodnie z przyjętą metodą

Wartość referencyjna kredytowych instrumentów pochodnych pełniących funkcję zabezpieczenia

oraz rozkład bieżącej ekspozycji kredytowej według typów ekspozycji kredytowej

Kwoty referencyjne kredytowych transakcji pochodnych

Oszacowanie współczynnika α

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

8. Bufory kapitałowe (CRR art. 440)

Bank Spółdzielczy w Żurawicy utrzymuje fundusze własne na poziomie adekwatnym do rozmiarów działalności i ponoszonego ryzyka.

Zgodnie z wymogami CRR i ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, instytucje finansowe są zobowiązane do utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych dla współczynników kapitałowych.

W 2020r. bufory stanowiły:

- bufor zabezpieczający, który wynosił 2,5%,
- bufor antycykliczny, który wynosił 0%,
- bufor ryzyka systemowego, który wynosił 0%.

Bank nie był zobowiązany do utrzymywania dodatkowego bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (określonego w drodze indywidualnej decyzji KNF).

Minimalne współczynniki kapitałowe uwzględniające bufory kapitałowe na koniec 2020r. wynosiły:

- łączny wskaźnik kapitałowy (TCR) – 10,50%,
- wskaźnik kapitału Tier I (T1) – 8,50%,
- wskaźnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) – 7 %.

Na koniec 2020r. wszystkie powyższe wskaźniki kapitałowe Bank osiągnął na wysokim poziomie, łączny wskaźnik kapitałowy wyniósł 36,80%, wskaźnik kapitału Tier I (T1) i wskaźnik kapitału podstawowego Tier I (CET1) wyniósł 36,59%.

Wskaźnik bufora antycyklicznego wynosi 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium RP.

Wg stanu na 31.12.2020r. bufor kapitałowy zabezpieczający wynosił 2,5% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko tj. 1099,0tys. zł.

9. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (CRR art. 441)

Bank nie jest bankiem istotnym systemowo, nie był objęty wskaźnikami znaczenia systemowego.

10. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

Należności przeterminowane Bank definiuje jako należności z tytułu kapitału i odsetek niezapłaconych w terminie.

Należności z rozpoznaną utratą wartości (zagrożone) rozumiane są jako ekspozycje zakwalifikowane do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone” na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

10a. Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego (CRR art.442.b)

Bank stosuje metody ustalania korekt wartości i rezerw na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków oraz Instrukcji zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Żurawicy.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa niezależne od siebie kryteria:

- 4) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek;

5) kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów osób prywatnych klasyfikuje się biorąc pod uwagę kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek.

Ekspozycje klientów instytucjonalnych klasyfikuje się biorąc pod uwagę kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek oraz kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się do następujących kategorii ryzyka:

- 1) do kategorii „normalne”,
- 2) do kategorii „pod obserwacją”,
- 3) do kategorii „poniżej standardu”,
- 4) do kategorii „wątpliwe”,
- 5) do kategorii „stracone”.

W przypadku ekspozycji kredytowych zakwalifikowanych do poszczególnych kategorii ryzyka, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne” (w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych);
- 2) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;
- 3) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 4) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 5) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Wymagany poziom rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne” oraz rezerw celowych na ryzyko związane z pozostałymi ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją” Bank może pomniejszyć o kwotę równą 25% rezerwy na ryzyko ogólne. Podstawę tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi, zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” oraz „stracone” Bank może pomniejszyć o wartość zabezpieczeń wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Bank tworzy rezerwę na ryzyko ogólne zgodnie z art. 130 ustawy Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz.128,z późn. zm.)

10b. Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji (CRR art. 442 c)

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2020 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w roku 2020 w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie.

Ep.	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2020r. w tys. zł	Średnia kwota w 2020r. w tys. zł
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	26 037	26 841
2.	ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego i władz lokalnych	11 359	11 231
3.	ekspozycje wobec sektora publicznego	261	276
4.	ekspozycje wobec instytucji (banki)	93 820	82 097
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorców MŚP	1 453	1 620
6.	ekspozycje detaliczne	11 309	12 001
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19 908	20 814
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 262	1 281
9.	ekspozycje kapitałowe	1 196	1 196
10.	ekspozycje pozostałe	8 012	7 341
RAZEM		174 617	164 698

10c. Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 d)

Bank nie stosuje rozbięcia struktury geograficznej na obszary pod względem istotnych klas ekspozycji. Przyjmuje się cały teren działania Banku jako jeden obszar geograficzny obejmujący swoim zasięgiem tereny o podobnych warunkach ekonomicznych i społecznych.

10d. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbięciu na klasy ekspozycji. (CRR art. 442 e)

Ep.	Wyszczególnienie	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Inne pozycje
1.	ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	26 037			
2.	ekspozycje wobec jednostek samorządu terytorialnego oraz władz lokalnych			11 359	
3.	ekspozycje wobec sektora publicznego			261	
4.	ekspozycje wobec instytucji (banki)	93 820			

5.	ekspozycje wobec przedsiębiorców MSP		1 453		
6.	ekspozycje detaliczne		11 309		
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach		19 908		
8.	ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania		1 262		
9.	ekspozycje kapitałowe	1 196			
10.	ekspozycje pozostałe				8 012
RAZEM		121 053	33 932	11 620	8 012

10e. Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji (CRR art. 442 f) - źródło [FIN005_1]

Klasy ekspozycji w tys. zł	bez okresi terminu	1-3 dni	3-6 mies.	1-3 mies.	3-6 mies.	6-12 mies.	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	pow. 20 lat
Sektor finansowy	41 166	40 762	6 000	34 000	0	0	0	0	0	0	927
Przedsiębiorstwa	0	0	9	76	28	57	92	117	127	0	0
Gospodarstwa domowe	355	32	725	1 866	2 525	3 582	4 277	8 950	7 543	1 486	0
Instyt. niekomerc. dział. na rzecz gosp. domowych	0	0	6	11	16	33	55	115	24	0	0
Instytucje rządowe i samorządowe	0	0	0	318	318	1 336	1 780	4 328	2 578	500	0
RAZEM	41 521	40 794	6 734	35 842	2 847	5 008	6 204	13 710	10 272	1 986	927

10f. Struktura wg typu kontrahenta ekspozycji (zagrożonych) z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowanych, sald korekt wartości i rezerw, kwoty korekt wartości i rezerw ujęte w rachunku zysków i strat w 2020 roku (CRR art. 442. g)

Ekspozycje brutto przeterminowane wg stanu na 31.12.2020r. (w tys. zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Kwota ekspozycji
1.	Sektor finansowy	-
2.	Sektor niefinansowy	862,8
	przeterminowane do 90 dni	359,5
	przeterminowane powyżej 90 dni	503,3
3.	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-

Ekspozycje (zagrożone) brutto z rozpoznaną utratą wartości, salda korekt wartości, rezerwy i odpisów aktualizujących wg stanu na 31.12.2020r. (w tys. zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Kwota ekspozycji brutto	Korekta wartości – prowizja podliczana w czasie ESP	Rezerwy	Odpisy aktualizujące
1.	Sektor finansowy	-	-	-	-
2.	Sektor niefinansowy	1 255	5	465	194
	Przedsiębiorstwa	-	-	-	-
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>				
	Przedsiębiorcy indywidualni	240	0	180	60
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>	240	0	180	60
	Osoby prywatne	236	0	111	125
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>	236	0	111	125
	Rolnicy indywidualni	779	5	174	9
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				0
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>	739	5	143	0
	<i>w sytuacji straconej</i>	40	0	31	9
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	-	-	-	-
	<i>w sytuacji poniżej standardu</i>				
	<i>w sytuacji wątpliwej</i>				
	<i>w sytuacji straconej</i>				
3.	Sektor instytucji rządowych i samorządowych	-	-	-	-
	RAZEM	1 288	5	465	194

10g. Uzgodnienie zmian korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości (CRR art. 442.i)

Up.	Treść	Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące
1.	Stan na 01.01.2020r.	586
2.	Zwiększenia	268
3.	Zmniejszenia	177
4.	Umorzenia – przeksięgowania w ciężar rezerwy celowej	0
5.	Stan na 31.12.2020r.	677

11. Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z podziałem na ważne obszary geograficzne (CRR art. 442.h)

Bank nie wyznaczał kwot ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych w podziale na obszary geograficzne.

12. Aktywa wolne od obciążeń (CRR art. 443)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczających instrumentami finansowymi – art. 433 Rozporządzenia CRR.

13. Korzystanie z ECAI (CRR art. 444)

Bank na dzień 31.12.2020r. nie korzystał z usług zewnętrznych firm ratingowych.

14. Ekspozycja na ryzyko rynkowe (CRR art. 445)

Bank na dzień 31.12.2020r. nie prowadził działalności walutowej.

15. Ryzyko płynności (Rekomendacja P)

Bank posiada procedury obejmujące ryzyko płynności w zakresie monitorowania, zarządzania oraz nadzoru. Polityka zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia wszystkie istotne ryzyka oraz zależności między nimi i na zasadzie skonsolidowanej obejmuje cały proces zarządzania w zakresie ryzyka płynności. W procedurach zawarte są zasady identyfikacji, pomiaru i limitowania poziomu ryzyka płynności wraz ze strukturą organizacyjną niezbędną do efektywnego zarządzania ryzykiem płynności.

W Banku zarządzanie ryzykiem płynności, poprzez odpowiednią strukturę pasywów i aktywów, miało na celu zapewnienie płynności przy jednoczesnym osiągnięciu optymalnego wyniku

finansowego. Ponadto Bank prowadził identyfikację zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności, monitorował kształtowanie się nadzorczych miar płynności i wykorzystania wewnętrznych limitów.

Zgodnie z Rozp. (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wypływów netto dla instytucji kredytowych Bank od 01.10.2015r. utrzymywał wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR na wymaganym poziomie.

W celu ograniczenia ryzyka po przystąpieniu do Systemu Ochrony Instytucjonalnej Bank jako uczestnik systemu utrzymuje depozyt obowiązkowy służący zabezpieczeniu płynności Systemu Ochrony na poziomie 9% średniego stanu depozytów, od którego jest naliczana rezerwa obowiązkowa. Celem zgromadzenia środków w formie depozytu obowiązkowego jest stworzenie skutecznego mechanizmu zapewnienia płynności Uczestnikom Systemu Ochrony.

Bank celem zapewnienia płynności może, na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony, uruchomić środki zgromadzone na rachunku depozytu obowiązkowego.

W ramach Systemu Ochrony tworzony jest również Fundusz Zabezpieczający, którego celem jest finansowanie zadań w zakresie udzielania pomocy finansowej bankom uczestniczącym, mającej na celu poprawę ich wypłacalności i zapobieżenie upadłości.

16. Ryzyko operacyjne (CRR art. 446)

Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA) do wyznaczania poziomu kapitału na pokrycie ryzyka operacyjnego zgodnie z art. 315-316 Rozporządzenia.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2020r. wyniósł 717 tys. zł

Zaewidencjonowana wysokość strat operacyjnych (rzeczywistych i potencjalnych) w roku 2020 w poszczególnych kategoriach przedstawia poniższa tabela:

w tys. zł

Rodzaje /kategorie ryzyka operacyjnego	Suma strat brutto	Limit strat
1. Oszustwa zewnętrzne,	0	30
2. Oszustwa wewnętrzne,	0	20
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,	0	12
4. Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności,	0	10
5. Szkody w rzeczowych aktywach trwałych,	0	17

6. Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu,	0,36	10
7. Wykonanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami.	0	20

17. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

Ekspozycje w papierach kapitałowych stanowią akcje Banku BPS SA oraz udział w Spółdzielni Systemu Ochrony. Bank klasyfikował papiery kapitałowe do portfela bankowego.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość bilansowa w tys. zł	Wartość rynkowa w tys. zł	Wartość godziwa w tys. zł
1	Akcje BPS SA	1.190	0	1.190
2.	Udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	5	-	5
RAZEM		1.195	0	1.195

Bank jest w posiadaniu akcji Banku BPS SA, które nie są notowane na giełdzie i stanowią jeden portfel papierów wartościowych oraz udziały Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Mają one charakter długoterminowy i klasyfikowane są do portfela bankowego, wyceniane według ceny nabycia.

W Banku nie wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny w/w akcji i udziałów.

18. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstotliwość pomiarów ryzyka stopy procentowej (CRR art. 448 a)

Poziom ryzyka stopy procentowej w naszym banku jest umiarkowany. Bank jest wrażliwy po stronie aktywnej, co oznacza, że aktywa przeszacowują się szybciej niż pasywa. Wrażliwość bilansu na zmiany stóp procentowych wynikała głównie z ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego.

Kalkulacja zmian wyniku odsetkowego dla ryzyka niedopasowania wg stanu na 31.12.2020r. :

Potencjalna zmiana wyniku odsetkowego w kolejnych 12 miesiącach, szacowana dla zmiany stóp procentowych:	przy wzroście stóp	przy spadku stóp
	wartość	
o 25 pb	80,87	-174,64
o 50 pb	161,73	-285,76
o 100 pb	323,47	-512,09
o 200 pb	646,94	-981,39
o 300 pb	970,40	-1458,27

Kalkulacja zmian wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego wg stanu na 31.12.2020r. :

Potencjalna zmiana wyniku odsetkowego w kolejnych 12 miesiącach, szacowana dla niedopuszczenia zmiany stóp procentowych na poziomie	wartość
10 pb	19,13
20 pb – test szokowy	38,25
35 pb – test warunków skrajnych	66,95

Opcją występującą po stronie aktywów jest prawo spłaty zadłużenia przed terminem umownym bez stosowania kar ze strony Banku. Natomiast po stronie pasywnej opcją jest w przypadku depozytów bez ustalonych terminów wymagalności prawo wycofania depozytu bez stosowania sankcji ze strony Banku, czy też depozytów terminowych prawo wycofania depozytu przed terminem umownym lecz z zastosowaniem sankcji ze strony Banku, gdyż klient traci część naliczonych odsetek.

Miary istotności ryzyka opcji klienta na datę analizy kształtowały się następująco:

- wskaźnik zrywalności depozytów - relacja depozytów zerwanych o wartości 2 260 tys. zł do depozytów wrażliwych wyniosła 1,48% - przy progu istotności 5%,
- wskaźnik wcześniejszych spłat kredytów - spłacone przed terminem kredyty o wartości 72 tys. zł do kredytów wrażliwych wyniosła 0,17% - przy progu istotności 5%
- finansowanie aktywów z długimi terminami przeszacowania pasywami o krótkich terminach przeszacowania – w Banku istnieje przewaga pasywów nad aktywami w przedziałach przeszacowania powyżej 1 roku o wartości minus 12 390 tys. zł, co stanowi minus 7,61% aktywów wrażliwych – przy progu istotności plus 10%, którego przekroczenie stanowi przesłankę stosowania modelowania behawioralnego wybranych rachunków o stopie zarządzanej przez Bank.

Odstąpiono wobec powyższego od szacowania wpływu zrywalności depozytów oraz wcześniejszych spłat kredytów, jak również od szacowania wpływu modelowania behawioralnego terminów przeszacowania rachunków z nieokreślonym terminem wymagalności na wielkość miar ryzyka stopy procentowej, zarówno opartych na dochodach, jak i w zakresie zmiany wartości ekonomicznej kapitału.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością.

Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosownego wskaźnika używanego przez kierownictwo Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych (CRR art. 448 b) oraz Wytoczne w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego (dokument Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego EBA/GL/2018/02 z dnia 19.07.2018 r.)

Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych w różnych scenariuszach szokowych, wyliczając poziom poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej przy niekorzystnej zmianie stóp procentowych:

- Scenariusze warunków skrajnych – symulacja wpływu niekorzystnych zmian stóp procentowych na poziom ryzyka, dokonywana przynajmniej raz do roku, przy założeniu, że harmonogram i kwota przepływów środków pieniężnych są niezależne od określonego scenariusza stopy procentowej (hezw warunkowe modelowanie przepływów pieniężnych), zakładająca w ramach:
 - 1) szacowania zmian dochodów:

- równoległe przesunięcie krzywej dochodowości w górę i w dół o 300 pb dla luki przeszacowania,
- zmianę stawek bazowych o 35 pb dla luki ryzyka bazowego,

2) szacowania wpływu zmian stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału:

- równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o +/- 200 pb,
- **testy szokowe** – scenariusze:
 - a) szacowania zmian wartości ekonomicznej kapitału:
 - równoległy wzrost szoku o 250 pb,
 - równoległy spadek szoku o 250 pb,
 - gwałtowniejszy szok (spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych),
 - bardziej umiarkowany szok (wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych),
 - wzrost szoku dla stóp krótkoterminowych,
 - spadek szoku dla stóp krótkoterminowych,

- ponadto wykonywany był nadzorczy test wartości odstających – obliczany kwartalnie - wpływ nagłego równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 200 pb na wartość ekonomiczną kapitału oraz wpływ szoków dla ryzyka stopy procentowej na wartość ekonomiczną kapitału na podstawie testów szokowych określonych powyżej a, przy założeniu:

- wyłączenia marży handlowych,
- bilansu odpływów (tj. bilansu, w którym istniejące pozycje portfela bankowego ulegają amortyzacji i nie są zastępowane nowymi jednostkami),
- stosowania dolnego pułapu stopy procentowej po wystąpieniu szoku począwszy od -100 pb dla okresów bezpośredniej zapadalności, wzrastającego o 5 pb rocznie z poziomem 0% w przypadku zapadalności wynoszących co najmniej 20 lat,
- wazeniu dodatnich zmian w ramach pojedynczej waluty współczynnikiem 50%;

Ze względu na nieznaczącą skalę działalności handlowej Banku, w rozumieniu pakietu CRD IV/CRR z 27.06.2013 r. ryzyko stopy procentowej Bank wyznacza dla portfela handlowego i bankowego łącznie, w oparciu o metodologię stosowaną do pomiaru ryzyka portfela bankowego.

2. Bank wylicza kapitał wewnętrzny z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej z uwzględnieniem:

1) szacowanych zmian wyniku odsetkowego Banku dla poszczególnych kategorii tego ryzyka, tj.:

- a) ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania,
- b) ryzyka bazowego,
- c) ryzyka opeji klienta;

2) wyników pomiaru zmiany wartości ekonomicznej kapitału

Wyniki testów na 31.12.2020r. przedstawiały się następująco:

- 1) ryzyko terminów przeszacowania – zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy wyniesie (-) 981,39 tys. zł, co stanowi 6,10% funduszy własnych;
- 2) ryzyko bazowe - zmiana dochodu odsetkowego w okresie 12 miesięcy może wynieść (-) 66,95 tys. zł, co stanowi 0,42% funduszy własnych;

3) ryzyko opcji klienta obrazujące wpływ na miary ryzyka oparte na dochodach oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych spłat kredytów, zrywalności depozytów terminowych uznano za nieistotne (o czym wspomniano wyżej).

W obydwu przypadkach zachowanie klientów wskazuje na niski poziom ryzyka opcji klienta.

Na dzień 31.12.2020r. alokacja kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej stanowiła kwotę 524,20 tys. zł.

19. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (CRR art. 449)

Na dzień 31 grudnia 2020r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

20. Polityka w zakresie wynagrodzeń (CRR art. 450) oraz Informacja o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe (art. 111a Prawa bankowego).

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach jak również rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji, w Banku wprowadzono „Politykę wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka”.

Do stanowisk istotnych o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017r. (Dz.U. poz. 637) oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się:

1. Członków Rady Nadzorczej
2. Członków Zarządu,
3. Głównego Księgowego,

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Celem opracowania i wdrożenia Polityki wynagradzania było określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników oraz wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem.

Stale składniki wynagradzania to:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze,
- 2) dodatek za staż pracy,
- 3) dodatek funkcyjny,
- 4) wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych,
- 5) dodatek za pracę w porze nocnej,

- 6) zwrot kosztów poniesionych w czasie delegacji służbowych,
- 7) świadczenia gwarancyjne,
- 8) nagrody jubileuszowe,
- 9) odprawa w związku ze zwolnieniami grupowymi, przejściem na emeryturę lub rentę lub śmiercią pracownika,
- 10) nagrody wypłacane pracownikowi za szczególne osiągnięcia w pracy.

Zmienne składniki wynagradzania to wyłącznie premia uznaniowa.

Do oceny efektów pracy Członków Zarządu Banku Rada Nadzorcza przyjmuje, zatwierdzone w Planach ekonomiczno-finansowych z ostatnich trzech lat następujące wskaźniki:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,

Ponadto do oceny jakościowej Członków Zarządu wykorzystywana jest ocena kwalifikacji oraz rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe.

Ocenę efektów pracy stanowisk kierowniczych dokonuje Zarząd Banku w oparciu o poziom realizacji wyznaczonych celów w zależności od zajmowanego stanowiska oraz pełnionych funkcji.

Ustalone w Polityce zasady wypłacania zmiennych składników wynagrodzeń uwzględniają zasadę proporcjonalności. W Banku przyjęto zasadę jednorazowej wypłaty zmiennych składników wynagradzania. Zmienne składniki wynagrodzenia przyznane osobom zajmującym stanowiska istotne nie mogą być wyższe niż 100% wynagrodzenia zasadniczego wypłacanego w kwartale, za który wypłacane jest wynagrodzenie zmienne.

Wypłata zmiennych składników następuje w formie pieniężnej, bez wypłaty w formie instrumentów finansowych zamiennych na udziały (brak takich instrumentów).

Zmienne składniki wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska istotne przyznawane są w okresach kwartalnych.

Łączna kwota wypłacanej premii uznaniowej dla Stanowisk istotnych w danym roku nie może przekroczyć 2% funduszy własnych Banku.

Zasady ustalania wynagrodzenia dla Członków Zarządu znajdują się w Regulaminie wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Żurawicy.

W 2020r. nie stwierdzono przypadku przekroczenia 100% wynagrodzenia zasadniczego. Wypłaty zmiennych składników wynagrodzenia w 2020r. stanowiły przeciętnie ok. 7,93% wynagrodzenia zasadniczego.

W 2020r. zmienne składniki wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, stanowiły 0,13% funduszy własnych banku.

Informacje o sumie wypłaconych w 2020r. wynagrodzeń pracownikom, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka na podstawie w/w aktów prawnych.

w PLN

Lp.		2020
1.	Łączna kwota wynagrodzenia zasadniczego	261 910,00
2.	Łączna kwota wypłaconej w ciągu danego roku premii uznaniowej dla Członków Zarządu	15 043,50
3.	Łączna kwota wypłaconej w ciągu danego roku premii uznaniowej pozostałych pracowników mających wpływ na profil ryzyka	5 725,00

21. Dźwignia finansowa (CRR art. 451)

Wskaźnik dźwigni – „dźwignia finansowa” oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych Banku – wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału podstawowego (Tier 1) i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Do celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej Bank wylicza wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 Rozp. CRR, tj. jako miarę kapitału Tier 1 podzieloną przez miarę całkowitej ekspozycji i wyraża wskaźnik jako wartość procentową.

Wskaźnik dźwigni jest kalkulowany zarówno w odniesieniu do kapitału Tier 1, jak i według definicji przejściowej kapitału Tier 1.

Na koniec grudnia 2020r. wskaźniki dźwigni wynosiły:

wskaźnik dźwigni		12.2020
kapitał Tier 1	w pełni wprowadzona definicja	9,40%
	definicja przejściowa	9,40%

Poniżej została zaprezentowana informacja na temat wskaźnika dźwigni finansowej zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z dnia

15.02.2016r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem.

Zestawienie dotyczące zgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni zgodnie z tabelą LRSum z Rozporządzenia 2016/200:

WYCIĄG		31.12.2020r.
1.	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	169 638
6.	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	468
8.	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	170 106

Z uwagi na przystąpienie do Systemu Ochrony Instytucjonalnej i w celu kontroli ryzyka minimalny poziom wskaźnika dźwigni finansowej wynosi 3,3%.

Wielkości wskaźników kształtowały się na wysokim poziomie w całym 2020r. Bank posiada stabilne źródła finansowania i odpowiedni poziom funduszy własnych w odniesieniu do skali prowadzonej działalności i sumy aktywów bilansowych.

Wskaźnik dźwigni finansowej podlega stałemu monitorowaniu w ramach zarządzania ryzykiem kapitałowym.

22. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (CRR art. 452)

Na dzień 31 grudnia 2020r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

23. Techniki ograniczenia ryzyka kredytowego (CRR art. 453)

Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

W Banku obowiązują następujące regulacje dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi:

23.2.1. „Instrukcja prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,

23.2.2. Instrukcja „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych obowiązująca w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,

23.2.3. „Instrukcja monitoringu klientów instytucjonalnych w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”,

Bank stosuje pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych na zasadach określonych w „Instrukcji Zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw w Banku Spółdzielczym w Żurawicy”.

Podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym Bank dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia, o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania i wartość których w warunkach wymuszonej sprzedaży będzie w pełni zabezpieczać interes Banku.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia rzeczowe i instrumenty finansowe. Bank ustala formę zabezpieczenia w porozumieniu z wnioskodawcą, biorąc pod uwagę:

1) typowe oraz indywidualne ryzyko związane z zawarciem umowy z wnioskodawcą, (m.in. ryzyko branży, sytuację finansową i gospodarczą wnioskodawcy, status prawny wnioskodawcy, przebieg dotychczasowej współpracy z Bankiem lub opinie banków z którymi wnioskodawca dotychczas współpracował, rodzaj i wysokość wierzycelności oraz okres kredytowania, cechy danego zabezpieczenia wynikające z regulujących je przepisów ogólnych i wewnętrznych Banku (w tym sposób ustanowienia zabezpieczenia, przesłanki i zakres odpowiedzialności wynikającej z zabezpieczenia, sposób realizacji uprawnień Banku), w szczególności:

23.2.4. realną możliwość zaspokojenia roszczeń Banku z ustanowionego zabezpieczenia w możliwie najkrótszym czasie z przyjętego zabezpieczenia,

23.2.5. płynność zabezpieczenia,

23.2.6. istniejące już obciążenia na rzeczy mającej stanowić przedmiot zabezpieczenia, w przypadku zabezpieczeń rzeczowych oraz sytuację finansową i gospodarczą osoby trzeciej zobowiązującej się do zaspokojenia roszczeń Banku za wnioskodawcę oraz jej powiązania personalne i kapitałowe z innymi podmiotami, w przypadku zabezpieczeń osobistych, itp.),

- 2) przewidywany koszt ustanowienia zabezpieczenia,
- 3) przewidywany nakład pracy Banku związany z monitorowaniem stanu zabezpieczeń oraz koszt dochodzenia roszczeń z przedmiotu zabezpieczenia, z zastrzeżeniem ponoszenia kosztów koniecznych,
- 4) zasady stosowania odpowiednich form zabezpieczeń określone w odrębnych uregulowaniach wewnętrznych Banku.

Podstawowe zabezpieczenia stosowane w Banku to:

- 1) poręczenie wg prawa cywilnego,
- 2) poręczenie wg prawa wekslowego,
- 3) weksel in blanco,
- 4) przelew (cesja) wierzycelności,
- 5) przewłaszczenie kwoty na zabezpieczenie,
- 6) przewłaszczenie na zabezpieczenie,
- 7) hipoteka,
- 8) pełnomocnictwo do rachunku bankowego,
- 9) ubezpieczenie majątkowe.

Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.

24. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (CRR art. 454)

Na dzień 31 grudnia 2020r. Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

25. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (CRR art. 455)

Na dzień 31 grudnia 2020r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

26. Pozostałe informacje wynikające z art. 111a ustawy Prawo Bankowe

Informacja o działalności Banku poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 za dany rok obrotowy:

Bank Spółdzielczy w Żurawicy nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacja o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej:

Stopa zwrotu z aktywów (ROA netto) według stanu na 31 grudnia 2020 roku wynosi 0,13%.

Żurawica, 23 lipca 2021r.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Żurawicy” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Żurawicy

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Zurawicy niniejszym oświadcza, iż ogólny profil ryzyka w Banku był zgodny z profilem wynikającym z zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą: Strategii działania Banku, Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz Polityk do poszczególnych ryzyk.

Na dzień 31.12.2020 roku przyjęte przez Bank wskaźniki obrazujące ogólny poziom ryzyka kształtowały się następująco:

l.p.	Wskaźnik	Plan na 31.12.2020r.	Stan na 31.12.2020r.
1.	Całkowity współczynnik kapitałowy	35,38%	36,84%
2.	Relacja należności zagrożonych do należności ogółem	2,32%	2,45%
3.	Suma bilansowa	169 889	169 577
4.	Należności od podmiotów niefinansowych	34 050	32 105
5.	Należności od jednostek samorządu terytorialnego	11 665	11 359
6.	Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	106 900	117 123
7.	Zobowiązania wobec sektora budżetowego	45 700	35 673
8.	Stopa zwrotu z aktywów netto (ROA)	0,16%	0,13%
9.	Stopa zwrotu z kapitału netto (ROE)	1,75%	1,43%
10.	Udział kredytów w sumie bilansowej	26,91%	25,63%
11.	Wskaźnik pokrycia kredytów uznanymi kapitałami	35,21%	37,03%
12.	Wskaźnik LCR	100,00%	315,00%
13.	Wskaźnik elastyczności stóp procentowych	2,47%	1,42%
14.	Fundusze własne	16 095	16 095
15.	Wysik finansowy netto	280	228

Uzyskane wielkości potwierdzają, że ogólny profil ryzyka jest adekwatny do przyjętych założeń, określających tolerancję na ryzyko.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Zurawicy

Raport nr 1. Jakiś kredytowe ekspozycji restrukturyzowanych

	a		b		c		d		e		f		g		h	
	Wzrost dłużnika brzośca opóźnia w wypłacie, wobec udzielenia zastawienia (zadekretowanych)		Mając wera ekspozycji restrukturyzowana		w tym ekspozycji, których wypłaty są wyjątkowo trudne		w tym ekspozycji, których wypłaty są wyjątkowo trudne		Wzrostowa grupa wartości, które zostały wyjątkowo trudne (zadekretowane i inne)		Wzrostowa grupa wartości, które zostały wyjątkowo trudne (zadekretowane i inne)		niebezpieczeństwo gwałtownego wzrostu ryzyka (zadekretowane i inne)		w tym zadekretowane i gwarantowane	
	Dłużnik nie opóźnia		Dłużnik opóźnia		w tym ekspozycji, których wypłaty są wyjątkowo trudne		w tym ekspozycji, których wypłaty są wyjątkowo trudne		niebezpieczeństwo gwałtownego wzrostu ryzyka (zadekretowane i inne)		Wzrostowa grupa wartości, które zostały wyjątkowo trudne (zadekretowane i inne)		niebezpieczeństwo gwałtownego wzrostu ryzyka (zadekretowane i inne)		w tym zadekretowane i gwarantowane	
1. Kredyty i pożyczki																
2. Inne umowy																
3. Inne umowy z tytułu																
4. Inne umowy z tytułu																
5. Inne umowy z tytułu																
6. Inne umowy z tytułu																
7. Inne umowy z tytułu																
8. Inne umowy z tytułu																
9. Inne umowy z tytułu																
10. Inne umowy																

Bank Spółdzielczy w Żurawicy		
Dane na dzień 31.12.2020		
Raport nr 4. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowanie egzekucyjne		
	a	b
	Zabezpieczenia uzyskane przez przejęcie	
	Wartość w momencie początkowego ujęcia	
1	Rzeczowe aktywa trwałe	Skumulowane ujemne zmiany
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	
3	Nieruchomości mieszkalne	
4	Nieruchomości komercyjne	
5	Ruchomości (samochoody, środki transportu, itp..)	
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	
7	Pozostałe	
8	Łącznie	

Sporządził: Zespół zarządzania ryzykami i analiz

Akceptował: Prezes Zarządu

Zaopiniował: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził:

BANK SPÓŁDZIELCZY
W ŻURAWICY
37-710 Żurawica, ul. Bankowa 4
tel. (16) 6723 781, 784, fax (16) 6723 800

23 lipca 2021r.

Zarząd Banku:

PREZES ZARZĄDU

mgr *Zdzisław Lich*

.....
CZŁONEK ZARZĄDU

.....
CZŁONEK ZARZĄDU

.....
mgr *Grzegorz Kozłowski*

BANK SPÓŁDZIELCZY
W ŻURAWICY
37-710 Żurawica, ul. Bankowa 4
tel. (16) 6723 781, 784, fax (16) 6723 800

27. ~~lipca~~ *października* 2021r.

Rada Nadzorcza:

PREZES RADY

.....
mgr *Tadeusz Baran*

